

Privire asupra cercetării juridice în Internet

Conf.univ.dr. Daniela Gărăiman
Ing.drd. Dan Gărăiman

The development of the internet allows to the future and actual jurists to get a better inquirement meaning access to laws, legal norms, debates, test cases etc from different countries. The jurists from different juridical systems can exchange experience (the international network allows people to communicate using the internet instantaneously). In the last decade, the juridical volume information met an explosive increasement, fact that generated a lot of organization, codification and archives matters in the clasical system of law. Most issues were solved by the systems of legal documentation, they were undertaken by the Internet as well.

1. Introducere. Activitatea în domeniul dreptului, câmp al științelor umane prin excelență, depinde, la ora actuală, din ce în ce mai mult de tehnologia informației. Practic, în ceea ce privește activitatea de gestiune, de documentare sau de schimb între profesioniști și/sau instituții, activitatea juridică capătă o dimensiune informatică importantă.¹ Dezvoltarea Internet-ului permite juriștilor o mai bună informare în domeniu, prin accesul la legi, norme, spețe, dezbateri din țară și din străinătate, cu posibilitatea comunicării și schimbului de experiență între juriștii ce aparțin diferitelor sisteme juridice. Practic, Internet-ul creează posibilitatea accesului instantaneu sau cvasiinstantaneu la informație, eliminând, pe de altă parte, "teancurile" de hârtii și acte. Internet-ul este mai rapid, mai simplu, mai ușor de folosit și mai ieftin față de metodele tradiționale.²

Volumul informației de natură juridică, în ultimele decenii, a cunoscut o creștere explozivă. Fenomenul a generat, în sistemul clasic, o serie de probleme privind organizarea, codificare și arhivarea acesteia. Majoritatea acestor probleme au fost rezolvate de sistemele de documentare juridică. Internet-ul a preluat de la aceste sisteme tehnicile de organizare a informației juridice, prin interconectarea mai multor server-e de baze de date.

2. Căutarea informațiilor juridice în Internet. Deoarece Internet-ul conține milioane de pagini www și nu există nici un catalog cu toate resursele, pentru facilitarea accesului la informațiile dorite au fost create diverse metode de căutare.³ Cel mai important mijloc de căutare îl reprezintă *motoarele de căutare*. Acestea reprezintă agenți software proiectați să caute automat prin Internet, de la un URL public la altul. Numiți și păienjeni, ei caută adresele și încearcă să memoreze informațiile provenite de la fiecare server. Uneori, este creat și menținut un index de căutare al cuvintelor în funcție de categoria din care face parte. Utilizatorul poate să introducă un criteriu de căutare și să găsească, astfel, informația dorită. (Ex.: www.google.com; www.altavista.com). *Directoarele* sunt instrumente create în încercarea de a pune informațiile din Internet pe categorii de servere web, după titlul subiectului, utilizatorii având posibilitatea de a naviga prin domeniile și

---

¹ Ioana Vasii, Lucian Vasii - Informatică juridică și drept informatic, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1997, p.70 și urm

² Daniela Gărăiman - Dreptul și informatica, Editura All Beck, București, 2003, p.17-21

³ La ora actuală, peste 80% din numărul total al utilizatorilor Internet au consultat un motor de căutare, iar 29% dintre aceștia folosesc unul în fiecare zi, utilizând în medie cuvinte cheie pentru a efectua o cautare.

subdomeniile directorului până localizează informația dorită. (Ex.: www.yahoo.com; <http://www.gofind.ro>)

3. Legislația. Deoarece informațiile legislative sunt de o importanță deosebită, paginile web ce conțin astfel de informații sunt deosebit de numeroase. Multe astfel de site-uri nu oferă informații complete, fiind dedicate numai anumitor domenii, altele pun la dispoziție cea mai mare parte a legislației în vigoare. Informațiile pot fi accesate gratuit, parțial gratuit sau contra cost. Pot fi folosite diverse mijloace de căutare în baza de date în vederea găsirii actelor normative ce satisfac criteriile dorite. (Ex.: *Camera Deputaților - Repertoriul legislativ*: http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.frame; *Indaco - Lege Start*: http://www.indaco.ro/products_legestart.html; *Consiliul Legislativ - Repertoriul legislației României*: http://www.clr.ro/rep_dil_2002/rep.aspx; *Ministerul Justiției - Legislație*: <http://legislatie.just.ro>; *Baza de date legislativă a OSCE⁴* - <http://www.legislationline.org/index.php>; *Légifrance - Norme juridice și jurisprudență franceză⁵* - <http://www.legifrance.gouv.fr/>)

4. Jurisprudența. Viitorii și actualii juriști pot avea, prin intermediul Internetului, acces la bazele de date jurisprudențiale. Arhivele de jurisprudență conțin spețe ordonate în funcție de materii, cauzele judecate și de autoritatea care a pronunțat decizia. În general, sunt înzestrate cu facilități de căutare, în special după cuvinte cheie. (Ex.: *Portalul instanțelor de judecată*: <http://portal.just.ro/>; *Înalta Curte de Casație și Justiție a României - Jurisprudență*: <http://www.scj.ro/jurisprudenta.asp>; *Curtea de casație Franța*: www.courdecassation.fr).

5. Publicații guvernamentale, parlamentare și administrative. Accesarea publicațiilor guvernamentale, parlamentare și administrative este esențială atât în cadrul cercetării juridice, cât și în cazul verificării regulilor de procedură. Pe de altă parte, este necesar studiul proiectelor legislative, precum și consultarea întrebărilor ce au fost ridicate în plen în legătură cu un anumit subiect. Internet-ul rezolvă și aceste probleme, majoritatea guvernelor și parlamentelor având informațiile afișate pe site-ul lor. Sistemul de urmărire a procesului legislativ permite interogarea bazelor de date care gestionează proiectele de lege și propunerile legislative. (Ex.: **Instituții centrale**: *Președinția*: www.presidency.ro; *Camera Deputaților*: www.cdep.ro; *Senat*: www.senat.ro; *Guvernul României*: www.guv.ro; **Ministere**: *Ministerul Justiției*: <http://www.just.ro>; *Ministerul Internelor și Reformei Administrative*: <http://www.mai.gov.ro>; *Ministerul Afacerilor Externe*: <http://www.mae.ro>; *Ministerul Apărării Naționale*: <http://www.mapn.ro>; *Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației*: <http://www.mcti.ro>; *Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului*: <http://www.edu.ro>; *Ministerul Finanțelor Publice*: <http://www.mfinante.ro>; *Ministerul Integrării Europene*: <http://www.mie.ro>; *Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse*: <http://www.mmssf.ro>)

6. Uniunea Europeană. O importantă resursă în domeniul juridic european, folosită atât de cercetătorii juriști, cât și de practicieni, o reprezintă, la ora actuală, site-ul Uniunii Europene, <http://europa.eu>, disponibil în 23 limbi. Comisia Europeană întreține acest site pentru a facilita accesul publicului la informații legate de activitățile sale și de politicile Uniunii Europene în general. Informațiile au un caracter general, neconstituindu-se într-o consiliere profesională sau juridică.

Europa oferă trei tipuri de servicii on-line:

---

⁴ The Organization for Security and Co-operation in Europe- Office for Democratic Institutions and Human Rights.

⁵ Pus la dispoziția utilizatorilor site-ul, potrivit Decretului nr. 2002-1064 din 7 august 2002, de către Serviciul public de difuzare a dreptului prin Internet (SPDDI).

- *Servicii de informare* care furnizează cetățenilor, mass-mediei, societăților comerciale, administrațiilor și altor factori decizionali acces ușor și eficient la informații, ameliorând astfel gradul de transparență și înțelegere al politicilor și activităților UE;
- *Servicii de comunicare interactive* care permit un contact mai bun cu cetățenii, societățile comerciale, societatea civilă și părțile implicate din sectorul public, facilitând astfel procesul de consultare în materie de politici și mecanismele de feedback, în vederea participării la elaborarea politicilor, la activitățile și serviciile UE;
- *Servicii de tranzacții* care permit accesul la toate tipurile principale de tranzacții cu UE, de exemplu achiziții, operațiuni financiare, recrutare, înscriere la evenimente, obținere sau cumpărare de documente etc.

Accesul la legislația Uniunii Europene se poate realiza accesând site-ul <http://eur-lex.europa.eu>. *Eur-Lex* oferă acces direct și gratuit la legislația Uniunii Europene, fiind disponibil, în principiu, în toate limbile oficiale. Sistemul permite consultarea Jurnalului Oficial al Uniunii Europene și include tratatele, legislația, jurisprudența și propunerile legislative, oferind posibilități de căutare avansată. Textele sunt organizate sub formă de colecții (tratate, acorduri internaționale, legislație în vigoare, acte pregătitoare, jurisprudență, întrebări parlamentare) care pot fi accesate cu ajutorul unor hyperlink-uri. Fiecare colecție permite accesul la textele în vigoare și/sau la textele adoptate sau publicate recent. Utilizatorul poate alege documentele dorite parcurgând listele structurate propuse de sistem. Pentru o mai mare transparență, site-ul oferă linkuri directe la documente și surse documentare importante, printre care bugetul Uniunii Europene și registrele instituțiilor.

7. Curtea internațională de Justiție. Curtea internațională de Justiție aflată la Haga, și care are rolul de a rezolva dispute în concordanță cu legea internațională este prezentă pe Internet prin intermediul site-ului <http://www.icj-cij.org>. Site-ul prezintă rolul, istoria, membrii și jurisdicția curții și conține legături către textul integral al deciziilor curții, prezentate în ordine invers-cronologică din prezent până în anul 1949. Există, de asemenea, o pagină cu cazurile discutabile. Site-ul prezintă facilități de căutare, atât simplă, cât și avansată.

8. Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) își are originile în Convenția Europeană a Drepturilor Omului din 1950, semnată la Roma, pe 4 noiembrie și intrată în vigoare în septembrie 1953. Convenția a reprezentat primul efort colectiv în direcția impunerii și respectării drepturilor afirmate de Convenția Universală. În prima fază Curtea lucra în tandem cu Comisia Europeană, dar, pe măsura dezvoltării activității din perioada anilor 1980-1990, activitatea Curții nu a mai fost atât de dependentă de Comisie.

CEDO își prezintă activitatea pe Internet la adresa <http://www.echr.coe.int>. Sunt reproduse integral textul Convenției (adoptată în 1950) și textele sentințelor și opiniile privind admisibilitatea cazurilor. Site-ul dispune de facilități de căutare a cuvintelor în textul integral, precum și căutări după titlu, părți, număr de înscriere.

9. Banca Mondială, accesibilă la adresa <http://www.worldbank.org> reprezintă una dintre cele mai mari surse de finanțare și de asistență pentru țările aflate în tranziție și dezvoltare. Scopul ei principal este ajutorarea celor mai sărace populații și state, folosindu-și resursele financiare și umane, precum și experiența bogată, pentru a reduce sărăcia din țările în curs de dezvoltare, crescând nivelul creșterii economice și îmbunătățind nivelul de trai.

10. Curtea de Justiție a Comunităților Europene, aflată la adresa http://curia.eu.int/en/instit/presentationfr/index_cje.htm, are atribuite competențe jurisdicționale bine definite, pe care le exercită în cadrul procedurii având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare și al diferitelor categorii de acțiuni (acțiuni în cazul

neîndeplinirii obligațiilor statelor membre, acțiuni de anulare a măsurilor adoptate de o instituție, acțiuni în cazul neîndeplinirii obligației unei instituții de a acționa, cerere de compensare a daunelor provocate cetățenilor de către instituții sau lucrători comunitari, apeluri la decizii ale Curții Europene de Primă Instanță).

11. Ombudsman European⁶ (Avocat al Poporului), ales de către Parlamentul European, investighează plângerile privind cazuri de administrare defectuoasă în acțiunea instituțiilor⁷ și organelor⁸ Uniunii Europene⁹. Ombudsmanul este complet independent și imparțial. Site-ul oficial se găsește la adresa <http://www.euro-ombudsman.eu.int/home/ro/default.htm>

12. Publicații legale. Majoritatea juriștilor, de la studenți la avocați, magistrați și cercetători juridici, urmăresc publicațiile din revistele și cărțile de specialitate pentru a se menține la curent cu noile dezvoltări legale, cu noile opinii. Deși majoritatea acestor publicații sunt în formă clasică, în ultimul timp numărul publicațiilor legale a crescut și în Internet. (Ex.: *Portal de Drept*¹⁰ - <http://www.dreptonline.ro>; *Revista Română de Drept* - <http://www.universuljuridic.ro/periodice.php>; *Revista Română de Drept al Mediului* - <http://www.environmental-law.ro>; *German Law Journal* - <http://www.germanlawjournal.com>)

13. Învățământul superior juridic în Internet. Învățământul superior, în general și cel juridic, în particular este o prezență activă în spațiul Internet, aproape toate universitățile având propriul lor site. Sunt prezentate astfel, pe lângă probleme legate de organizare și funcționare, rezultate ale proceselor de cercetare din cadrul instituțiilor respective, texte ale articolelor publicate, dezbateri în cadrul conferințelor și simpozioanelor, legături către alte site-uri ce prezintă informații din domeniul vizat. (Ex.: *Universitatea din București*: <http://drept.unibuc.ro>; *Universitatea "Babeș Bolyai" Cluj-Napoca*: <http://law.ubbcluj.ro>; *Universitatea din Craiova*: <http://drept.central.ucv.ro>; *Universitatea din Iași*: <http://laws.uaic.ro/default.php>; *Universitatea din Sibiu*: <http://www.ulbsibiu.ro/ro/facultati/drept>; *Universitatea de Vest Timișoara*: www.drept.uvt.ro/)

---

⁶ Funcția este deținută de la 1 aprilie 2003 de către Dl. P. Nikiforos Diamandouros, fost ombudsman național al Greciei.

⁷ Comisia Europeană, Consiliul UE și Parlamentul European

⁸ De exemplu, Agenția Europeană pentru Medicamente și Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă

⁹ Curtea de Justiție, Tribunalul de Primă Instanță și Tribunalul Funcției Publice în exercitarea competențelor lor jurisdicționale nu se încadrează în competența sa.

¹⁰ Contine o serie de articole, referate, stiri, informatii si adrese utile, legislatie, sectiuni interactive pentru specialisti, comenzi de carti juridice, precum si alte sectiuni toate cu caracter informativ.